

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

73. Quàm facilè avari damnentur, & quàm difficilè divites salventur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Poterat, &c. quia cupidi nihil cogitant de æternis, sed penitus curvantur, ac figurantur in terrenis.

*Levit. 21.
Hosannum ter-
renorum typus
tribus Ruben,
& Gad.*

Num. 32.

*Psal. 104.
Hieron.
Tigur.
Pagnin.
Hebr.
Chald.*

*Orig. hem. 26.
in Num.*

*Homines ter-
reni perpetuo
vivere in
terra vellent.*

*Gen. 4.
Oleaster.
Perer.
Rupertibid.*

Levit. 21. *Gibbos non intrabant in tem-*
plam, hoc est, intra velum, nec accedebant
ad altare, Gibbos sunt, qui incurvatur ad
terrena per terrenorum affectum. O quā
difficile hi templum Cœli intrant, nisi gib-
būm deponant, ut Magi fecerunt, pro-
sternentes sc̄e, & offerebentes aurum! Hac
illi curvatione sunt erecti, & in templum B

Illi ex Tribu Ruben, & Gad trans Jordanem inventis pascuis, ac pratis, sic ad Moylen locuti sunt: *Terra uestrima est ad*
pastum animalium, precamur, si invenerimus
gratiam eorum te, ut des nobis familiis tuis eam
in possessionem, nec facias nos transire Jordani-
*nam. Non poterat melius exprimi præse-*torum character. Erant juxta promissio-*
nis terram, Jordanem oportebat eos transire,
& facili pugna victoriam referre, ac
terre possessionem capere: & ut bene pa-
scerent animalia, quibus alendis toti erant
*addicti. Pro nihilo habuerunt terram deside-*rabilem. Hieron. Tigur. & Pagnin. Despu-*
erunt, vel restauerunt. Chald. Abominati sunt
terram desiderabilem: ibique perpetuo re-
manissent. Sigum est præsitorum, qui
inventis pro sensibus hisce pascuis, nollent
transire Jordanem, Fluviūm iudicij, seve
*desensionem, hicque perpetuū, & libertissi-*mē remanerent, parvipendentes terram*
illam, &c. O insensatos terre amatores,
qui nihil aliud cogitant, quam pascere
hæc animalia! &, ut observat Otigen. &
inter modernos Oleaster, nihil sibi rotum
verò pecudibus optant, ut bene hi seculi
pascantur, de anima nihil, de Cœlo nihil,
de terra viventium nihil. Vellent stulti
perpetuū vivere in terra mortuentium: &
licet creati sint, ut inter Angelos compu-
tentur, contenti essent perpetuæ esse inter
*animalia, &c.****

Ecce ejus me hodie à facie terre, à patria
mea iucundissima, & fertilissima, inquit
Oleaster, & Peterius. Hoc timet seculer,
ne agricolati sibi non liccat, inquit ibidem
Rupert. ne terram, quam solam amat,
vel præsentem vitam pro admisso facino-

A reperdat. Hoc certè primum terre amatores deplorant: *Da mihi portionem substan-*
tie. Græcè, m̄; ḡt̄as, essentia istius, vice Græcè.
istius, cùm additione articuli, qui Græcis
excellentia est, istius excellentis. Qua me Psal. 67.
contingit. Græcè, que mibi coherenter, cui
cōr meum affixum, & conglutinatum est,
aded ut aliam minime desiderem. O quot
huius peccimales terre adhaerentes, terræ
que affixi?

An non tales illi, de quibus Prophetæ:

Qui edidit vinculos in fortitudine, similiter eos,
qui exasperant, qui habitant in sepulchris? Ad
literam, & ad perdifficilis loci intelligentiam,
Pharao Hebreorum plerosque ad
fusas latomias, ac lapidinas dammarat,
unde illi miserè, veluti in sepulchris, de-
gebant: ab his tamen (quis crederet) ægræ
nimiris extrahi passi sunt, divinique forti-
tudine brachii fuit opus, ut educerentur.
C Placebat nimis, esse sub terra Verè tal-
pæ oculos non habentes, quibus cœlum
viderent.

At non sic illi, de quibus dicitur: *Recti Canticum 5,*
diligunt te. Qui sunt autem recti, exponit
Alanus, dum ait: Hi sunt, qui non incur-
vantur ut animalia; sed disiunguntur, &c. 1

D *Quād facile avari damnantur,*
& quād difficile divites
salventur.

PVNCTVM LXXIII.

T Am facile damnantur avari, ut unica insufflatione inveniantur in Inferno.

*AVARORUM
faciles damnati.*

Tyri mercatori illi per os Prophetæ Eze-
chielis: *In multitudine iniquitatum tuarum,*
& in iniquitate negotiorum tua polluisti san-
ctificationem tuam. Subdit: Producamus ergo
ignem de medio tui, qui comedat te, &c. De
medio, nimirum de peccatis, quæ tot, tan-
taque ex corde illius excent, producit
ignem Inferni, qui eum in sempiternum
devoret, si quis secum fert ignem Inferni,
qui perquam facile excitatur.

Hinc

Dan. 3.

Hinc Nabuchodonosor dicitur fecisse statuam auream, cāmq; statuisse in campo Dura provincia Babylonis. O idolum avaritiae, quām multi te venerantur! Carentes omnes populi, tribus, & linguae adoraverunt statuam auream. At quām longē à vobis ignis Inferni? Ne latum unguem. Eodem loco, quo curvabant genu, inveniebantur in Inferno. Hoc sibi vult Dura. Pyra, scilicet ignis. Pyrascit nimis ignis Inferni pro hominibus avaris.

Hebr.

Mich. 6. 10.
Divitiae ini-
qua ignis.

Adhuc ignis in domo impī thesauri iniquitas, manjura minor ira plena. Quidnam sunt, quæsto, thesauri, ac divitiae iniquitate, ac dolo comparata? Ignis, inquit Prophetæ, quo miseri torquebuntur. Fodiat, fodiat impius sibi thesauros iniquitatis, aurum congreget, coaceret argenteum, unde miser divinam inse iram thesaurizet. Demat frumenti, olei, cæterarūmque rerum mensuræ, minorēmque faciat, ut eam Deus ira implete: quantum etenim deerrit mensuris, tantum eis adjicetur ultionis, ac iræ divinæ, ut compleantur.

Jacob. 5.

Agite nunc, divites, plorate ululantes in miseriis vestris, que advenientis vobis. Divitiae vestra putrefacta sunt. Aurum, & argentum vestrum aruginavit, & erugo eorum in testimonium vobis erit, & manducabit carnes vestras, sicut ignis. Thesaurizatis vobis iram in novissimis diebus.

3ap. 15.

Hec est causa, quæ redditur damnationis illorum in Sapientia: *Quia (dicitur ibi) astimaverunt lusum esse vitam nostram, & conversationem vita compositam ad lucrum. Septuag. Et nundinationem questuosa-
m, & oportere undequaque, etiam ex malo, acquirere, &c.*

3ap. 1.

Vbi sunt... qui argentum thesaurizant, & aurum, in quo confidunt homines? Ad Inferos descenderunt.

Baruch 3.

*Terra data est in manus impī. Gen. 25. Filius autem concubinarum largitus est mune-
ra (in præsenti) Prædestinati vox: Pars mea Dominus, propterea expectabo eum, sub-
stantia mea apud te est. Portio mea, Domine, in
terra viventium.*

Matri. 10.

Quā verō difficile salvetur dives testatur Salvator dicens: Facilius est camelū intrare

A per foramē acus, quām dīvitē ingredi in regnū colorum. Sententia, quæ in admirationem convertit sanctos Apostolos: *Ei mirati sunt cole salvantur.* dicens: *Quis ergo poteris salvus esse? Sed, quid dicitis, ô Apostoli? Quis poterit salvus esse? Pauperes, qui tot numero sunt veri, & voluntarii pauperes, nam quamplutimi sunt voluntate divites. Quis ergo poterit salvus esse? nam divites difficillime salvantur, &c. In potentibus salua dextera ejus, hoc est, si potentes, ac divites salvantur, opus est divinæ dexteræ, &c.*

B Psal. 89.

Dum Jacob pauper exitit, vidit scalā Gen. 23. Angelis ascendentibus, ac descendenti- bus plenam, quasi dicentes: *Via hæc hu-
jusc paupertatis attrita est facillima est.* At dives effectus apud Laban, cum do-
num sedidit, plures quidem obvios ha-
buisse narrat, sed eum maximè, à quo C benedictionem impetravit, verū post luctam, post preces, post lacrymas, post quām ita emacuit nervus femoris ejus, ut propterē claudicaverit, quod nimirū intelligeret, hanc se benedictionem ea af-
secutum lege, ut unico tantum pede ter- ram contingere, & eam inordinatè non amaret, ne leuis cælestium gratiarum be-
nitionem amitteret.

D De juvēne, qui omnia à juventute pte-
ceptra servasse professus est, inquit Ori-
genes, quod ubi audivit: *Si vis perfectus Matib. 19.*

*esse, vade, & vende, qua habes, & da paupe-
ribus, cœperit scalpere caput, & non placuit ei: Erat enim, inquit Evangelista, habens
multas possessiones; unde abiit tristis. Quia idem Origenes, Basilius, & Hieronymus Origen,
ajunt, mentitur juvenem, quod pte-
rum de dilectione proximi coluisse, Hieron.
non ita dives fuisse, sed dispersuisse, ac dedisse pauperibus: nec, ut bene nota-
re Hieronymus, dñm audivit: *Vade, & ven-
de, qua habes, & da pauperib; tristis abiisse.**

E Requiritur gratia valde particularis ad convertendum, & evellendum hominem divitiis inhærentem. *In spiritu (non Psal. 47.
quovis, sed) vehementi conteres narves Tharsis.* Hæ naves auro onustæ tectio quoque anno ex Ophir veniebant, ad

Gg 3 contex-

conterendas autem hanc naves gratia maxima necessaria est. Quid aliud fuit illud: *Veni, & sequerere*, dictum Matthæo, quam ventus vehementis, qui navem illam auro onustam contrivit ut deinde posset dicere: *Naufragium passa essem, nisi naufragium passa essem*, &c.

Psal. 83.

Adeò pericula est divitis salus, ut possit dici: *Posuisti firmamentum ejus, formidinem*. Quodnam divitis firmamentum? Divitis vocent alii firmamentum: ego, inquit David, appello formidinem, &c. Itaque dies fundatus est supra timorem, &c.

Exod. 15.

Cum videmus aliquem statim effatum divitem, de divitiis sic comparatis dici potest: *In spiritu furori tui congregata sunt aquæ (divitiarum istarum)* hoc est, in cum iratus permisisti, ut res ad votum succederent, ac dives fieret, &c.

Ecce ipsi peccatores, & abundantes, &c.

Psal. 72.
Apoc. 13.

Faciet bestia, ne quis possit emere, aut vendere, nisi habeat characterem bestie, aut nomen, aut numerum nominis ejus.

Gen. 48.

Sinistra (temporalium) super Manassem (Hebr. obliuioni traditum.)

1. Tim. 6.
Grac.

Qui volent divites fieri, &c. que mergunt hominem in interitum. Grac. Qui mergunt hominem in profundum.

A D. Augustinus ad illa verba, *Ecce nos D. August. reliquimus omnia, & sequitur sumus te; bene Matth. 12. ait: Petre omnia reliquisti, & non ad insi- Petrus sapientiam tibi, sciebas enim, quod ter reliquit Christum nudum sequi non poteras one omnia. ratus.*

B D. Divitiae pondus sunt, sub quo non fa- Matth. 9. cilè dives surgit. *Vidit hominem sedentem in teonio, Matthæum nomine.* Nota, seden-

tum: gravabatur scilicet onere divitiarum, state non poterat, & vocis Christi manus erat necessaria ad eum sublevandum. *Sur-*

go, & sequere me. Abraham dives valde. Hebr. *gravis val-* Gen. 13. *dè, vel ponderosus multum.* in Hieronym. in Hebr.

Hebr. sequitur: *Abraham gravis vehe-* Hieron. ad menter. *Egypti enim pondere gravaba-* qq. Hebr. tur, & licet videantur divitiae esse pecoris, auri, & argenti; tamen si *Egyptiæ sint,* vita sancto, graves sunt. *Gravis ergo ve-* hementer, et si ipse præ animi evulsione nunquam prægravatus.

C *Qui non habet argentum, properate.* Non Isa. 55. dicit: Properate, divites: sciebat enim, Paupertas ex eos non benè discurrere, qui sunt argenti peditos facit. pondere onerati.

D Statua illa cui caput aureum, pectus- Dan. 2. que erat argenteum, non alatos pedes, sed tibias, plantasque ferreas habebat. Sanè ubi cor, caputque auto, & argento im- mersum est, non alas expectes, nec leves pedes ad currendum mandatorum viam, sed ipso ferro, terraque graviores.

E *Disperierunt omnes in rotu argento.* Heb. Sophon. 1. *Disperierunt omnes portatores argenti, vel Hebr. onus argento.*

F Difficile est inter divitias sublevare cor ad Deum. Ad illa verba Genesij: Erat Abraham dives valde in possessione aurii, & argenti, reverisque est per iter, quo venerat à Meridie in Bethel, ubi prius fixerat tabernaculum, & invocavit ibi nomen Domini; Notat quidam Interpres, sanctum Patriarcham, ut Deo pro acceptis beneficiis gratias ageret, reuersum esse ad paupertatis locum, quem ante habuerat. Unde colligitur, quam sit difficile cor gravatum divitias sublevare.

G *Terræ cupidates, & divitiae sunt re-* Divitiae sunt labyrinthus. *lia, & labyrinthus.*

Laby-